

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

██████████
██████████
██████████@overijssel.nl
Zaaknummer 5705886

Stichting Woonconcept

Postbus 154
7940 AD MEPPEL

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
14.04.2020	2020/0095897	2	29 januari 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte mevrouw ██████████

De heer ██████ van het adviesbureau Ecoreest heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 29 januari 2020² ontvangen. Op 19 februari 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie en isolatie van de woningen aan de Cueperstraat 4 t/m 11 in Steenwijk. In deze brief informeren wij u over ons besluit.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op het isoleren en renoveren van de woningen aan de Cueperstraat 4 t/m 11 in Steenwijk.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 september 2020 en is geldig tot en met 1 maart 2021.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 29 januari 2020 en de bijbehorende stukken, te weten het Activiteitenplan Cueperstraat 4-11 te Steenwijk⁵ en de rapportage van het nader onderzoek⁶.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0035146

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Penninkhof, E.R. (2020). Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Cueperstraat 4-11 te Steenwijk. Projectnummer: 192829. Versie 2.0, 19 februari 2020. Ecoreest, Zuidwolde.

⁶ Vos, M. (2019). Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van: Cueperstraat 4-11 te Steenwijk. Projectnummer: 190986. Versie 1, 22 november 2019. Ecoreest, Zuidwolde.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.
De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen en projectontwikkeling	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-000581 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften bij het besluit
Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland;
- Ecoreest, t.a.v. [REDACTED] Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde.

⁷ Belastingverordening Overijssel. Te raadplegen via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0095897). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0095897).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Het ongeschikt maken van de te slopen woningen met nestplaatsen van huismus voert u uit buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus (1 april tot en met 31 augustus) én buiten kwetsbare vorstperiodes (van minimaal drie dagen met overdag temperaturen < 0 °C) in de periode december tot en met februari. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. Het uitvoeren of opstarten van werkzaamheden binnen de broedperiode is alleen mogelijk als een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige is uitgevoerd. Wanneer hieruit blijkt dat bewoonde nesten afwezig zijn, worden maatregelen genomen om de vestiging van huismussen te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het afdichten van ruimten onder gevelpannen of de onderste rij pannen bij de dakvoet opvullen met rugvulling (stroken schuimrubber of purschuim).
7. Buiten de (in voorschrift 5) genoemde perioden en voorafgaand aan de werkzaamheden controleert u de bebouwing op aanwezigheid van huismus. Dit doet een ecologisch deskundige middels het liften van of kloppen op de buitenste rij dakpannen. Vervolgens gaat u zorgvuldig te werk door laagsgewijs de dakpannen te verwijderen. Hierbij werkt u naar één richting. Zo worden de eventueel aanwezige huismussen gelegenheid gegeven te vertrekken naar een andere locatie.
8. In de woningen maakt u de ruimten onder het pannendak weer geschikt voor de huismus. Dit doet u door aan zowel de oost- als westzijde, over de gehele lengte, het vogelschroot tussen de 2^e en 3^e rij dakpannen te plaatsen. Hierdoor blijven duurzame, permanente verblijfplaatsen voor de huismus beschikbaar op dezelfde locatie(s).

Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en op welke wijze uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Zoals bijhouden van data van uitvoeren, afweging voor wijze van realisatie van de verblijfplaatsen, wijze en resultaten controle op aanwezige huismussen van en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

Maatregelen om aan de zorgplicht te voldoen

11. Op de huidige nestlocatie van de spreeuw (Cueperstraat 7) past u onder de betreffende kantpan op de laatste 8 centimeter geen vogelschroot toe. Zo kan deze soort ook na de renovatie gebruik maken van de nestlocatie.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
A2.1	Overeenstemming andere provincie	7
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	7
A2.3	Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	7
A3.1	Wettelijke regels	7
A3.2	Provinciaal beleid	7
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
B1.2	Doel van het project	9
B1.3	Soort waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
B1.4	Periode	9
B1.5	Onderliggende documenten	9
B1.6	Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	11
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	11
C1.5	Wettelijk belang van het project	11
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	11
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	11
D	Slotconclusie	12

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Steenwijkerland

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁴ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soort genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

Nesten van soorten (waaronder spreeuw) met een jaarrond beschermd functioneel leefgebied, zijn alleen jaarrond beschermd als onvoldoende alternatieve nestmogelijkheden beschikbaar zijn. In voorliggende situatie is daarvan geen sprake en is voor spreeuw geen ontheffing nodig. Voor spreeuw blijft voldoende leefgebied en nestgelegenheid beschikbaar.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De voorgenomen activiteit bestaat uit het isoleren en renoveren van twee woningblokken met elke vier woningen aan de Cuperstraat 4 t/m 11 in Steenwijk (zie het figuur op de volgende pagina). De

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁴ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

werkzaamheden bestaan onder andere uit het vanaf de buitenzijde isoleren van de daken en na-isolatie van de spouwmuuren. De huidige dakgoten worden vervangen door dakgoten van het type 'mastgoot'.

De voorgenomen werkzaamheden aan de twee blokken worden gefaseerd in de tijd uitgevoerd, met een overlap in de werkperiode. De werkzaamheden aan het eerste blok starten begin oktober 2020 en aan het tweede blok begin november 2020. De duur van de werkzaamheden is tien weken per blok. Naar verwachting zijn de werkzaamheden uiterlijk 26 februari 2021 gereed.

Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

B1.2 Doel van het project

Het doel van de voorgenomen activiteit is het verbeteren van het energielabel van de woningen naar label B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen en het vertragen van de klimaatverandering.

B1.3 Soort waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor huismus van het verbod om nesten en rustplaatsen van deze soort opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁵.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2020 tot en met 1 maart 2021.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- [REDACTED] (2020). Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Cueperstraat 4-11 te Steenwijk. Projectnummer: 192829. Versie 2.0, 19 februari 2020. Ecoreest, Zuidwolde;
- [REDACTED] (2019). Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van: Cueperstraat 4-11 te Steenwijk. Projectnummer: 190986. Versie 1, 22 november 2019. Ecoreest, Zuidwolde;
- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming;
- Machtigingsformulier.

¹⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 29 januari 2020 ontvangen. Op 11 februari 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 19 februari 2020¹⁶ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de rapportage van het nader onderzoek¹⁷ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismus en gierzwaluw.

Tijdens het onderzoek zijn in het plangebied negentien nestplaatsen van de huismus vastgesteld, verspreid over alle woningen¹⁸. Achttien van deze nestplaatsen bevinden zich onder de eerste rij dakpannen. Eén nestlocatie bevindt zich in een gat in de muur. De tuinen van de woningen fungeren als foerageergebied en schuilmogelijkheden.

Daarnaast is tijdens het onderzoek een nest van de spreeuw waargenomen bij Cueperstraat 7. Dit nest bevindt zich onder de hoekpan aan de voorzijde van de woning. Andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen en/of te verwachten.

De onderzoeken zijn conform de vigerende onderzoeksprotocollen en kennisdocumenten, in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zodat de te verwachten soorten waargenomen konden worden.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden negentien nestplaatsen van huismus vernield. De ecologische functionaliteit wordt gewaarborgd door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen van de huismus. Daarnaast zijn voor het volgende broedseizoen van de huismus weer permanente verblijfplaatsen beschikbaar onder de pannen van de woningen. In de omgeving van het plangebied zijn tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar. In de vorm van huismusnestkasten¹⁹ die zijn geplaatst voor andere (reeds uitgevoerde) projecten en in de vorm van woningen²⁰ met voor de huismus geschikte daken. Vanwege deze aanwezige alternatieve verblijfplaatsen voorziet u niet in verdere tijdelijke mitigatie. In voorliggende situatie kunnen wij hiermee akkoord gaan. In de omgeving zijn voldoende geschikte alternatieven beschikbaar voor de periode (6 weken) waarin in de woningen in het plangebied in zijn geheel geen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Tevens blijven schuilmogelijkheden en foerageergebied in de voor- en achtertuinen van de woningen binnen en buiten het plangebied intact.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan²¹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soort zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van de huismus.
- Realiseren van permanente verblijfplaatsen voor de huismus in de woningen, door het vogelschroot verhoogd aan te brengen (tussen de 2e en 3e rij dakpannen).

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als 'matig ongunstig'²². De lokale staat van instandhouding van de huismus is niet in het geding door de beoogde activiteiten. De in het plangebied aanwezige huismussen maken onderdeel uit van een grotere populatie. Van de huismus zijn in de directe omgeving van het plangebied meerdere verblijfplaatsen aangetroffen. Verder is het verlies van

¹⁶ EDO-kenmerk 2020/0057836

¹⁷ Hoofdstuk 3 pagina 9 en 10

¹⁸ Zie tabel 4.2 op pagina 10 van het Activiteitenplan

¹⁹ Vier stuks aan de woning op Rijssstraat 23 en vier stuks aan de woning op Preistingestraat 5

²⁰ Dit betreffen meerdere woningen aan de Balterstraat, Preistingestraat en Beningestraat

²¹ Hoofdstuk 5 pagina 13 tot en met 15

²² <https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>

de nest- en verblijfplaatsen van tijdelijke aard. Na uitvoering van de werkzaamheden zijn weer geschikte nest- en verblijfplaatsen aanwezig. Tevens zijn voor de soort tijdelijke vervangende voorzieningen en zijn uitwijkmogelijkheden aanwezig in bestaande gebouwen. Daarnaast worden maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de huismus geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

Door het project zal geen afbreuk van de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de huismus plaatsvinden.

Door het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden verdwijnt één nest van de spreeuw (Cueperstraat 7). Groen in tuinen en openbare ruimte wordt niet verwijderd in het kader van de werkzaamheden en blijft daarmee beschikbaar als leefgebied voor de spreeuw. Tevens wordt de huidige nestlocatie na de renovatie weer beschikbaar gemaakt voor de spreeuw. Dit wordt gedaan door onder de kantpan op de laatste 8 centimeter geen vogelschroot toe te passen. Door het project zal geen afbreuk van de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de spreeuw plaatsvinden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het isoleren en renoveren van de woningen aan de Cueperstraat 4 t/m 11 in Steenwijk leiden tot het vernielen van negentien nestplaatsen van de huismus. Dit is een overtreding van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen²³. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

Ontheffing voor het verwijderen van het nest van de spreeuw is in deze situatie niet nodig, omdat voldoende leefgebied en nestgelegenheid beschikbaar blijft. Spreeuw is een soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied. Van dergelijk soorten zijn nesten alleen jaarrond beschermd als onvoldoende alternatieve nestmogelijkheden beschikbaar zijn.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De activiteit bestaat uit renovatie en isolatie van bestaande woningen en is daarmee gebonden aan de locatie. Wanneer geen woningverbetering wordt uitgevoerd bestaan er risico's op gezondheidsproblemen en worden de woningen op langere termijn onbewoonbaar. Dit zal uiteindelijk tot de sloop van de woningen en verlies van verblijfplaatsen voor huismussen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn en is daarmee geen geschikt alternatief. Een alternatieve werkwijze is eveneens geen goed alternatief. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten (werken buiten de kwetsbare perioden en integreren van nieuwe verblijfplaatsen).

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor veel energieverlies optreedt. Daarnaast is het klimaat in de woningen niet optimaal met als gevolg tocht, vocht en schimmelvorming. De renoverende maatregelen zorgen voor een verbeterd binnenklimaat waardoor gezondheidsproblemen als gevolg van kou, vocht, tocht en schimmel worden voorkomen. Derhalve dient de woningverbetering het belang van de volksgezondheid.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

In voorliggende besluit hebben wij in het kader van de zorgplicht specifiek voor de spreeuw een voorschrift opgenomen.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.